

U onyolosa milenzhe phakhani

Tsho riwalwa nga Hagen Engler | Zwifanyiso nga Tamsin Hinrichsen

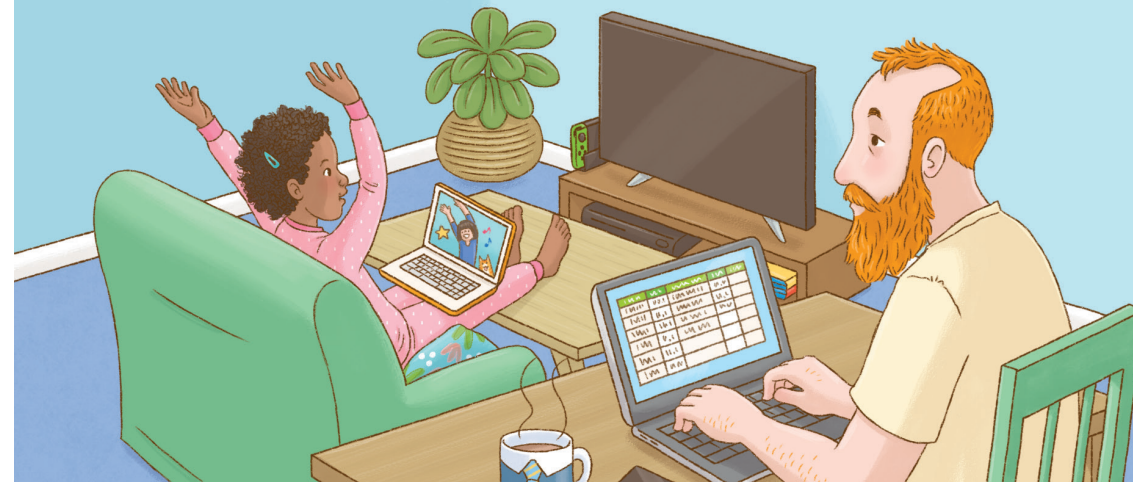
Liso u funesa u dzhena kha inthanethe. Webusaithi ine a i funesa i na zwothe zwine a zwi toda uri a ditakadze. U guda tshakha dzothe dza mitshino. U guda mbuno dzi takadzaho nga ha mupo. U vhumba vhukonani u mona na shango lothe.

“Kha ri ye u onyolosa milenzhe phakhani,” hu amba Khotsi, vha tshi khou sedza kha leputhopho yavho.

“Ndi nga namba zwanga nda dzhena kha inthanethe,” hu amba Liso.

“Ndi a tamba, ndi a guda, nahone ndi a ita nyonyoloso,” u ralo. “Ndi ngani ndi tshi fanela u ya huiwe fhethu?”

“Zwo luga,” hu amba Khotsi. “Hu na zwithu zwi mangadzaho kha shango la vhukuma...”

Kha inthanethe, Liso o tlangana na khonani yawe Jamila.

“No vha ni khou ita zwifhio?” hu vhudzisa Jamila.

“A si zwinzhi,” hu amba Liso. “Ndo vha ndi tshi tou vha kha inthanethe.”

“Zwo luga,” hu amba Jamila. “Ro ya u onyolosa milenzhe phakhani. Ro vhona tshakha dzothe dza zwiṱoni. Ro vhona hafhu na ndiane i tshi khou fhaṱa tshiṱaha ngei ishani!”

“Evho zwo naka!” hu amba Liso. “Zwi pfala zwi tshi takadza.”

“Zwo vha zwi tshi khou takadza,” hu amba Jamila. “Khotsi anga vha ri tshiṱoni tsha tshiduna tsho vha tshi tshi khou fhaṱa tshiṱaha, ngeno tsha tshisadzi tshi tshi khou tshi ṱola. A thi humbuli uri tsho tshi takalela, tsho mbo thutha tshiṱa tshiṱaha tshothe!”

Ngavhuya, Liso a amba na khonani yawe Thalia.

“Kha ri tshine,” hu amba Liso.

“Nga murahu,” hu amba Thalia. “Ndo neta nga u gidima hanga.”

“U gidima?” hu vhudzisa Liso. “No vha ni tshi khou gidima ngafhi?”

“Ro gidima ngomu ḁakani lo nakaho,” hu amba Thalia.

“Ro vhona ntsa, ṱoho, na Dandila,

ḁa mulomo wo nakaho wa swiri na mutshila mulapfu!”

“Zwo naka musu,” hu amba Liso.

“Zwi pfala zwi tshi mangadza!”

“Nga maanda,” hu amba Thalia.

“Mme anga vha ri ndi tshiṱoni tsha tshiduna. Tsho vha tshi tshi khou ḁisa zwiliwa tshiṱahani.”

Thalia o vha o neta uri a nga tshina, zwenezwo Liso a rumela khonani yawe Ina mulaedza.

“Kha ri ye ri yo tamba phakhani ya u ḁimvumvusa kha inthanethe,” hu amba Liso.

“Ndi nga si kone,” hu fhindula Ina.

“Ndi khou ya phakhani na vhabebi vhanga. Kha shango ḁa vhukuma!”

“Zwo luga,” hu amba Liso. “Ndi ḁo amba na inwi nga vhuya.”

Liso o humbulesa nga haya mafhungo. Zwenezwo a mbo huwelela.

“Baba!” u a huwelela. “Kha ri ye u onyolosa milenzhe phakhani!”

Khotsi vha vala ḁeputhopho yavho.

Phakhani, Liso na Khotsi awe vha vhona tshiṱoni tshi penyaho tsha lutombo tshi re na mathenga malapfu madala nṱha ha ṱhoho.

“Evho,” hu amba Liso. “Ndi a ḡivhudzisa uri hu nga vha hu lushakaḡe lwa tshiṱoni ulwu!”

“Ndi humbula uri ndi tshiṱwe tsha zwiṱoni zwi anzelaho u wanala Knysna,” hu amba Khotsi. “Kha ri edzise u tshi tevhele.”

Tshiṱoni tsha fhufha u bva nṱha ha muri u ya kha muṱwe. Tsha swika tsha awela kha davhi ḡa muri. Tsha kavha kha musaikhadi. Liso na Khotsi awe vha tshi sala murahu, vha tshi khou gidima.

“Liso, ndi ngani ni sa ri hurini,” hu amba Khotsi.

“Khamusi ndi Dandila ḡa manditi?”

Liso a lugisa gulokulo...

“Hurini wee,” ha bva ipfi. “Ni khou itani afha?”

Maṱo a Liso na Khotsi a vulea tshoṱhe...

Henefho nga thungo havho, vhukati ha phakha, ho vha hu na Jamila, Thalia na Ina, na vhabebi vhavho!

“Ḳi a ṱuwa hafhu dandila,” Liso u a zhamba. “Kha ri tshi tevhele!”

“Zwiṱoni izwi zwo ri bvisa kha zwikirini zwashu, zwo ri bvisa nḡuni, zwa ri ḡisa muponi roṱhe,” hu amba Khotsi a Liso. “Ndi zwiṱoni zwa manditi.”

U onyolosa milenzhe phakhani

Tsho nwalwa nga Hagen Engler • Zwifanyiso nga Tamsin Hinrichsen

Zwine ha nga ambiwa nga hazwo

Ni diphina nga u ita mini?

Ni davhidzana hani na khonani dzanu?

Inthanete ndi mini?

Tshifanyiso

Ndi hufhio fhethu hune na hu funesa hu re nnda ha nndu? Dioleni tshifanyiso ni henefho fhethu.

U Vhala

Ivhani fogisi (dithekhitivi) wa tshitori!

- ★ Hu buliwa zwinoni zwingana zwo fhambanaho tshitorini itshi?
- ★ Ni nga kona u wana madzina a zwipuka zwivhili zwa dakani?
- ★ Ndi fhungo lifhio li no ni vhudza uri Liso o vha o shandula muhumbulo wawe wa u ya phakhani?
- ★ Liso u na ngila nngana dzo fhambanaho dzine a davhidzana ngadzo na khonani dzawe?

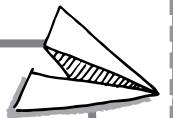
U Nwala

Nwalani mulaedza une Liso a nga vha o u nwalela muhwe wa khonani dzawe musi o no swika hayani a tshi bva phakhani.

Vhutsila

Shumisani vhutanda, hatsi na matari ni diitele tshitaha tsha tshinoni.

Kushumele

Tandulani phakha lwa kholekhole: dugumelani uri ni vhone zwi re thodzini dza miri, tumbani fhasi ni vhone zwimela na zwipuka zwi re fhasi mavuni ni kone u tevhela tshinoni tshi no khou fhufha tshi tshi kavha kha miri nga muthihi nga muthihi.

